

OBRAZLOŽENJE

Prijedloga odluke o uvjetima korištenja javnih parkirališta, javnih garaža, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila

I. PRAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE ODLUKE

Pravni temelj za donošenje Odluke o uvjetima korištenja javnih parkirališta, javnih garaža, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila je članak 104. stavak 1. točka 3. i stavak 5. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 68/18, 110/18 i 32/20; u daljnjem tekstu: Zakon) te članak 41. točka 2. Statuta Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 23/16, 2/18, 23/18, 3/20, 3/21, 11/21-pročišćeni tekst i 16/22) kojim je propisano da Gradska skupština Grada Zagreba donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Grada Zagreba. Članak 104. stavak 1. točka 3. Zakona propisuje da u svrhu uređenja naselja te uspostave održavanja komunalnog reda u naselju predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o komunalnom redu kojom se propisuju uvjeti korištenja javnih parkirališta, javnih garaža, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila. Stavak 5. istog članka propisuje da se sadržaj odluke o komunalnom redu iz stavka 1., 2. i 3. tog članka može propisati i s više odluka.

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA TREBA UREDITI I SVRHA KOJA SE ŽELI POSTIĆI UREĐIVANJEM ODNOSA NA PREDLOŽENI NAČIN

Materija koja se želi urediti Prijedlogom odluke o uvjetima korištenja javnih parkirališta, javnih garaža, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila (dalje u tekstu: Prijedlog odluke) propisana je važećom Odlukom o organizaciji i načinu naplate parkiranja (Službeni glasnik Grada Zagreba 12/11, 18/13 i 20/14 - Presuda i Rješenje Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, 22/17, 20/18 i 22/19 – pročišćeni tekst) te Pravilnikom o korištenju javnih parkirališta i javnih garaža (Službeni glasnik Grada Zagreba 40/22).

Prijedlogom odluke se na cjelovit način propisuju uvjeti korištenja javnih parkirališta s naplatom i javnih garaža odnosno sveobuhvatno se uređuje organizacija parkiranja na području Grada Zagreba.

U Prijedlogu odluke je područje Grada Zagreba podijeljeno u V zonu. Oznaka za I. zonu je crvene boje, oznaka za II. zonu je žute boje, oznaka za III. zonu je zelene boje, oznaka za IV. zonu je narančaste boje, a oznaka za V. zonu je plave boje.

Nova V. zona određuje se kao „Park and Ride“ parkiralište čime se propisuju preduvjeti za uspostavu planirane nove usluge parkiranja koja bi građanima omogućila parkiranje s jednom jedinstvenom karatom koja ujedno služi i za korištenje javnog gradskog prijevoza.

Nadalje, Prijedlogom odluke uređen je novi postupak dodjele rezerviranih parkirališnih mjesta te su utvrđeni uvjeti i kriteriji za dodjelu. Isto je propisano sukladno izraženom stavu Visokog upravnog suda u presudi Usoz-164/2012-6 da se rezerviranje parkirališnih mjesta smije omogućiti samo uz određivanje legitimnog cilja u javnom interesu.

Također, predlaže se da korisnicima rezerviranog parkirališnog mjesta koji su prava korištenja rezerviranog parkirališnog mjesta ostvarili do stupanja na snagu ove odluke, 90 dana od dana stupanja na snagu ove odluke prestaju vrijediti rješenja o odobravanju rezerviranih parkirališnih mjesta. Danom stupanja na snagu predložene odluke prestali bi važiti Odluka o organizaciji i načinu naplate parkiranja (Službeni glasnik Grada Zagreba 12/11, 18/13 i 20/14 - Presuda i Rješenje Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, 22/17, 20/18 i 22/19 – pročišćeni tekst), Pravilnik o korištenju javnih parkirališta i javnih garaža (Službeni glasnik Grada Zagreba 40/22) osim članka 3. koji ostaje na snazi do donošenja zaključka gradonačelnika iz članka 5. stavka 6. ove odluke te članka 6. stavka 2. koji ostaje na snazi do donošenja zaključka gradonačelnika iz članka 13. stavka 4. i članak 15. stavak 5. Odluke o uređenju prometa (Službeni glasnik Grada Zagreba 21/14, 9/15, 20/18, 15/20 i 15/23 – pročišćeni tekst).

Svrha koja se želi postići Prijedlogom odluke je reguliranje dodjele rezerviranih parkirališnih mjesta vodeći se javnim interesom, povećanje dostupnosti parkirališnih mjesta za sve građane te uspostava učinkovitijeg sustava kontrole nad dodjelom rezerviranih parkirališnih mjesta. U odnosu na postojeće uređenje, Prijedlog odluke donosi jasnija pravila na način da se reducira broj rezerviranih parkirališnih mjesta koja se mogu dodijeliti državnim tijelima, sudbenoj vlasti, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i gradskim upravnim

tijelima te se pod propisanim uvjetima i jasnim kriterijima uređuje novi postupak dodjele rezerviranih parkirališnih mjesta i pravnim osobama, fizičkim osobama – obrtnicima te osobama koje obavljaju samostalnu djelatnost za potrebe obavljanja njihove djelatnosti.

Sukladno članku 86. Statuta Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 23/16, 2/18, 23/18, 3/20, 3/21, 11/21 - pročišćeni tekst i 16/22), Prijedlog odluke dostavljen je na mišljenje vijećima gradskih četvrti.

O Nacrtu prijedloga odluke provedeno je internetsko savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u razdoblju od 14. ožujka do 12. travnja 2024.

III. SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ODLUKE

Za provođenje ove odluke nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Proračunu Grada Zagreba za 2024. i projekcijama za 2025. i 2026.

IV. OBRAZLOŽENJE ODREĐABA PRIJEDLOGA ODLUKE

Članak 1. propisuje da se ovom odlukom uređuju uvjeti korištenja javnih parkirališta, javnih garaža, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila na području Grada Zagreba.

Članak 2. definira pojmove: javno parkiralište, javno parkiralište s naplatom, javna garaža, parkirališno mjesto, rezervirano parkirališno mjesto, čuvar parkirališta, parkirališna zona, parkirališni blok, vozilo, korisnik javnog parkirališta, organizator parkiranja, „Park & Ride“ i „Park & Bike“.

Članak 3. propisuje da javna parkirališta mogu biti stalna i privremena, ulična ili izvanulična te ih pobliže definira.

Članak 4. propisuje da se parkiranje vozila na javnim parkiralištima s naplatom obavlja sukladno Općim uvjetima isporuke komunalne usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i javnim garažama koje donosi organizator parkiranja uz suglasnost Gradske skupštine Grada Zagreba.

Članak 5. propisuje 5 parkirališnih zona te se predviđa mogućnost da se I., II. i III. zona mogu dijeliti na parkirališne blokove, a popis ulica po zonama i blokovima zaključkom donosi gradonačelnik. Nadalje, prema predloženom gradonačelnik može, radi zaštite povijesne ili kulturne baštine Grada Zagreba, promicanja turizma ili iz drugih razloga koji su važni za Grad Zagreb, zabraniti ili vremenski ograničiti parkiranje u pojedinim parkirališnim zonama i parkirališnim blokovima, osim za osobe koje imaju prebivalište ili boravište, odnosno sjedište ili koriste poslovni prostor u tim područjima. Navedena područje zabrane parkiranja posebni su parkirališni blokovi i označavaju se smeđom bojom, a zabrana parkiranja može se odnositi na cijelu godinu ili na određeno razdoblje tijekom godine ili dana.

Članak 6. propisuje da se za parkiranje na javnim parkiralištima plaća naknada određena cjenikom, te se nastavno propisuje vrijeme parkiranja u pojedinoj zoni, a da cijene određuje organizator parkiranja uz prethodnu suglasnost gradonačelnika.

Članak 7. propisuje da se smatra da parkiranjem vozila na javnom parkiralištu s naplatom korisnik sklapa s organizatorom parkiranja ugovor o korištenju jednog parkirališnog mjesta u trajanju od 24 sata, prihvaćajući uvjete propisane ovom odlukom i Općim uvjetima. Iznimno od stavka 1. ovoga članka, korisnik može sklopiti s organizatorom parkiranja ugovor o korištenju jednog parkirališnog mjesta na javnom parkiralištu s naplatom u trajanju kraćem ili dužem od 24 sata u skladu s Općim uvjetima. Ugovorom o korištenju parkirališnog mjesta nije obuhvaćeno čuvanje vozila te odgovornost za nestanak, uništenje ili oštećenje vozila, osim ako zakonom nije drugačije propisano.

Članak 8. propisuje da za korištenje javnih parkirališta s naplatom korisnik mora imati valjanu parkirališnu kartu, a vrste parkirališnih karata i način njihova korištenja određuju se Općim uvjetima.

Članak 9. propisuje da se odredbe ove odluke na odgovarajući način primjenjuju na parkiranje na „Park & Ride“ i na „Park & Bike“ parkiralištima, te da područja „Park & Ride“ i „Park & Bike“ parkirališta određuje zaključkom gradonačelnik, a način naplate parkiranja, cijene parkirališnih karata i način njihova korištenja određuje organizator parkiranja uz suglasnost gradonačelnika.

Članak 10. propisuje da se na javnim parkiralištima s naplatom i javnim garažama može parkirati pod povlaštenim uvjetima i uz povlaštenu parkirališnu kartu sukladno Općim uvjetima i ovoj odluci, a njihovu cijenu određuje organizator parkiranja uz prethodnu suglasnost gradonačelnika.

Članak 11. propisuje da će fizičkim osobama (stanarima) iz I.1. zone koje ostvaruju pravo na parkirališnu kartu za osobe s invaliditetom, organizator parkiranja izdati povlaštenu parkirališnu kartu za korištenje javnih parkirališta bez plaćanja naknade.

Članak 12. propisuje da se u osobito opravdanim slučajevima povlaštena parkirališna karta može izdati na zahtjev humanitarne udruge, zdravstvene ustanove, fizičke osobe koja ima teško bolesnog člana obitelji i tijela javne vlasti, o kojim zahtjevima odlučuje gradonačelnik, a istima se može istodobno izdati najviše 500 povlaštenih parkirališnih karata.

Članak 13. propisuje da se parkiranje u javnim garažama organizira i naplaćuje tijekom cijele kalendarske godine, da se vrijeme naplate parkiranja, vrste parkirališnih karata i način njihova korištenja određuje Općim uvjetima, a cijene garažnih parkirališnih mjesta određuje organizator parkiranja uz suglasnost gradonačelnika. Popis javnih garaža zaključkom donosi gradonačelnik.

Članak 14. propisuje da se fizičkim osobama (stanarima) I.1. zone osim stanara Langova trga i fizičkim osobama (stanarima) Dežmanova prolaza, Gundulićeve (od Ilice do Masarykove), Streljačke, Tomičeve, Masarykove, Mesničke i Varšavske ulice, može odobriti jedna povlaštena parkirališna karta po stambenoj jedinici za korištenje javne garaže Tuškanac. Nadalje, propisuje da se fizičkim osobama (stanarima) Ulice Pavla Radića i fizičkim osobama (stanarima) Langova trga može odobriti jedna povlaštena parkirališna karta po stambenoj jedinici za korištenje javne garaže Langov trg. a izdavanje mjesečne povlaštene karte u javnoj garaži Tuškanac i javnoj garaži Langov trg za fizičke osobe (stanare) iz stavaka 1. i 2. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Općih uvjeta. Isto tako prema propisanom u javnoj garaži Tuškanac i javnoj garaži Langov trg može se odobriti sveukupno do 200 mjesečnih povlaštenih karata.

Članak 15. propisuje da se rezervirano parkirališno mjesto može dodijeliti državnim tijelima, sudbenoj vlasti, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave te gradskim upravnim tijelima a prema načelu uzajamnosti diplomatskim misijama i drugim predstavništvima (osim konzulata na čelu s počasnim konzulima) i to najviše 3 mjesta, a iznimno gradonačelnik može dodijeliti i veći broj rezerviranih parkirališnih mjesta. Nadalje, prema predloženom diplomatskim misijama i drugim predstavništvima može se bez plaćanja naknade dodijeliti najviše 3 rezervirana parkirališna mjesta, a na temelju opravdanog zahtjeva ministarstva nadležnog za vanjske i europske poslove, gradonačelnik može diplomatskim misijama i drugim predstavništvima dodijeliti i veći broj rezerviranih parkirališnih mjesta uz plaćanje propisane naknade. Rezervirano parkirališno mjesto dodjeljuje se u neposrednoj blizini, u krugu do 100 metara od sjedišta ili prostora u kojem se obavljaju poslovi iz djelokruga tijela ili diplomatskih misija i drugih predstavništva, odnosno na najbližem dostupnom javno parkirališnom mjestu. Isto tako, propisuje se da se ista dodjeljuju na rok do 2 godine.

Članak 16. propisuje da se rezervirano parkirališno mjesto ne može dodijeliti u zoni I.2, zonama IV.1 i IV.2 i zoni V., visinu naknade za dodjelu rezerviranih parkirališna mjesta po zonama, da se ne mogu dodijeliti na rok kraći od 3 mjeseca, a da se ukupan iznos naknade za dodijeljeno rezervirano parkirališno mjesto plaća prije donošenja rješenja o dodjeli istoga, koja naknada se plaća u proračun Grada Zagreba.

Članak 17. propisuje da se rezervirano parkirališno mjesto može dodijeliti i pravnim osobama, fizičkim osobama – obrtnicima te osobama koje obavljaju samostalnu djelatnost za potrebe obavljanja njihove djelatnosti, da se može dodijeliti do 10% od ukupnog broja raspoloživih parkirališnih mjesta u pojedinoj ulici ili na trgu, a najviše 3 parkirališna mjesta, da se dodjeljuju u neposrednoj blizini u krugu od 100 metara od sjedišta odnosno poslovnog prostora podnositelja zahtjeva, te se propisuju uvjeti koje podnositelji zahtjeva moraju ispunjavati za dodjelu rezerviranog parkirališnog mjesta, a da se ista mogu dodijeliti na rok do 1 godine. Nadalje, na zahtjev korisnika rezerviranog parkirališnog mjesta rješenjem se može produžiti pravo korištenja rezerviranog parkirališnog mjesta ako podnositelj zahtjeva i dalje ispunjava uvjete propisane ovom odlukom.

Članak 18. propisuje da je u zahtjevu za dodjelu rezerviranog parkirališnog mjesta potrebno navesti u kojoj ulici ili na kojem trgu se traži rezervirano parkirališno mjesto, broj zatraženih mjesta i rok na koje se traži, te da ako dvije ili više pravnih ili fizičkih osoba obrtnika ili osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost podnesu zahtjev za dodjelu rezerviranog parkirališnog mjesta na istom području na kojem nema dovoljan broj raspoloživih parkiranih mjesta, prednost pri dodjeli ima osoba koja je ranije podnijela zahtjev.

Članak 19. propisuje da gradonačelnik za provedbu dodjele i produženje prava korištenja rezerviranih parkirališnih mjesta osniva i imenuje Povjerenstvo za dodjelu rezerviranih parkirališnih mjesta, koje ima predsjednika i 4 člana te njihove zamjenike, propisuje poslove Povjerenstva, te da na prijedlog Povjerenstva gradonačelnik donosi zaključak o opravdanosti dodjele rezerviranih parkirališnih mjesta, a rješenje o dodjeli rezerviranog parkirališnog mjesta donosi gradsko upravno tijelo nadležno za promet. Isto tako, prema predloženom zahtjevu za koje Povjerenstvo ocijeni da nisu od javnog interesa, odbit će se.

Članak 20. propisuje da ako se prije isteka roka na koji je dodijeljeno rezervirano parkirališno mjesto promijene prometno - tehnički uvjeti na lokaciji gdje se mjesto nalazi ili je rezervirano parkirališno mjesto potrebno ukinuti zbog interesa za Grad Zagreb, sanacije ili izvođenja radova, rješenje o dodjeli rezerviranog parkirališnog mjesta će se ukinuti, a istim rješenjem može se dodijeliti zamjensko. Zamjensko mjesto dodjeljuje se na rok na koji je bilo dodijeljeno rezervirano parkirališno mjesto, a ako se zamjensko mjesto ne može dodijeliti ili korisnik nije

suglasan s predloženom novom lokacijom, korisniku rezerviranog parkirališnog mjesta će se vratiti dio već plaćenog iznosa naknade ovisno o vremenu korištenja rezerviranog parkirališnog mjesta, a da će se u slučaju zlouporabe rješenja o dodjeli rezerviranog parkirališnog mjesta, isto ukinuti ili uskratiti korisniku rezerviranog parkirališnog mjesta ponovno izdavanje.

Članak 21. propisuje označavanje rezerviranog parkirališnog mjesta te da gradsko upravno tijelo nadležno za promet može odobriti postavljanje čuvara parkirališta na istima, ovisno o prometnim tehničkim uvjetima, o trošku i u organizaciji korisnika rezerviranog parkirališnog mjesta. Isto tako, prema predloženom zabranjeno je neovlašteno zaustavljanje na rezerviranim parkirališnim mjestima.

Članak 22. propisuje da se parkiranje na javnim parkiralištima s naplatom na posebno obilježenim mjestima rezerviranim za parkiranje vozila osoba s invaliditetom i vozila udruga osoba s invaliditetom obavlja sukladno posebnim propisima kojima se uređuju povlastice u prometu i sigurnost prometa na cestama, te da se na istima ne plaća naknada. Isto tako, propisuje se iznimka da se uz odobrenje organizatora parkiranja, na javnim parkiralištima s naplatom koja nisu posebno obilježena kao mjesta rezervirana za parkiranje vozila osoba s invaliditetom, korisnici parkirališne karte za osobe s invaliditetom te udruge osoba s invaliditetom koje na vozilu imaju istaknutu parkirališnu kartu za osobe s invaliditetom, mogu parkirati bez plaćanja naknade najduže 2 sata tijekom jednog dana, a da se uvjeti izdavanja odobrenja određuju Općim uvjetima.

Članak 23. propisuje da gradsko upravno tijelo nadležno za promet može odobriti do pet posebno označenih parkirališnih mjesta u neposrednoj blizini dječjeg vrtića za potrebe kratkotrajnog parkiranja vozila roditelja ili druge osobe kojoj je dijete povjereno na čuvanje, te da se iznimno parkirališna mjesta za prijevoz djece mogu u opravdanom slučaju odobriti i na zahtjev specijalne škole za djecu s invaliditetom i posebnim potrebama. Nadalje, propisuje se da se parkirališna mjesta za prijevoz djece mogu koristiti tijekom radnog vremena ustanove, u pravilu od 7,00 do 9,00 sati i od 15,00 do 17,00 sati ali se na opravdan zahtjev može odrediti i drugo vrijeme te veći broj mjesta, da se parkirališna mjesta za prijevoz djece tijekom razdoblja naznačenog na pripadajućem prometnom znaku, smiju koristiti najduže 15 minuta i samo ako je na vozilu ispod vjetrobranskog stakla ili drugom vidljivom mjestu, istaknuta potvrda koju izdaje uprava ustanove na koju se parkirališna mjesta odnose, te je nastavno popisan i sadržaj potvrde.

Članak 24. propisuje da se parkiranje na nerazvrstanim cestama i drugim površinama javne namjene, obavlja na način određen zakonom koji uređuje sigurnost prometa na cestama i propisima koji su doneseni na temelju tog zakona.

Članak 25. propisuje da nadzor i naplatu parkiranja na javnim parkiralištima s naplatom i u javnim garažama, uključujući sve povezano tehničko-organizacijske poslove (održavanje i dopuna prometne signalizacije, organizacija čišćenja i uklanjanja snijega), obavlja ovlaštena osoba organizatora parkiranja. Isto tako propisuje da se neregistrirana, napuštena ili u sudaru oštećena vozila koja se ne koriste u prometu s javnih parkirališta s naplatom uklanjaju na temeljem naloga komunalnog redara sukladno Odluci o komunalnom redu.

Članak 26. propisuje da je organizator parkiranja dužan nadležnom gradskom upravnom tijelu za promet do 20. dana tekućeg mjeseca dostaviti podatke operativnog korištenja i poslovanja javnih garaža i javnih parkirališta s naplatom za prethodni mjesec.

Članak 27. propisuje da se na vozila policije bez obzira na to imaju li ugrađene posebne uređaje za utvrđivanje prekršaja i davanje zvučnih i svjetlosnih signala u obavljanju službenih zadaća, prilikom korištenja parkirališnih mjesta na javnim parkiralištima s naplatom i u javnim garažama, ne primjenjuju odredbe ove odluke.

Članak 28. propisuje da korisnicima rezerviranog parkirališnog mjesta koji su prava korištenja rezerviranog parkirališnog mjesta ostvarili do stupanja na snagu ove odluke, 90 dana od dana stupanja na snagu ove odluke prestaju vrijediti rješenja o dodjeli rezerviranih parkirališnih mjesta.

Članak 29. propisuje da će gradonačelnik donijeti zaključke iz članka 5. stavka 6. i članka 13. stavka 4. u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ove odluke.

Članak 30. propisuje da danom stupanja na snagu ove odluke prestaje važiti Odluka o organizaciji i načinu naplate parkiranja (Službeni glasnik Grada Zagreba 12/11, 18/13 i 20/14 - Presuda i Rješenje Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, 22/17, 20/18 i 22/19 – pročišćeni tekst), Pravilnik o korištenju javnih parkirališta i javnih garaža (Službeni glasnik Grada Zagreba 40/22) osim članka 3. koji ostaje na snazi do donošenja zaključka gradonačelnika iz članka 5. stavka 6. ove odluke te članka 6. stavka 2. koji ostaje na snazi do donošenja zaključka gradonačelnika iz članka 13. stavka 4. ove odluke, te odredba članka 15. stavak 5. Odluke o uređenju prometa (Službeni glasnik Grada Zagreba 21/14, 9/15, 20/18, 15/20 i 15/23 – pročišćeni tekst).

Članak 31. propisuje dan stupanja na snagu ove odluke, sukladno članku 119. stavku 2. Poslovnika Gradske skupštine Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 15/23), kojem je propisano da odluke i drugi opći akti stupaju na snagu najranije osmoga dana od dana objave u Službenom glasniku Grada Zagreba.